

Jan Buchar, Modernizace ruské armády v letech 2008–2014: důsledky pro bezpečnost v postsovětském prostoru. Praha, IMS FSV UK, 2015, 94 stran rukopisu vč. bibliografie a anglického summary.

Oponovaná práce zkoumá probíhající modernizaci ruské armády. Chronologicky je ohraničena na jedné straně agresí proti Gruzii v srpnu 2008 a na druhé straně invazí na ukrajinský Krym v únoru a březnu roku 2014.

U aktuálnosti, jakož i společenské závažnosti zvoleného tématu pro studium postsovětského areálu se asi není potřeba blíže pozastavovat. Sledovaná problematika má značné tematické přesahy a jako taková vyžaduje i multidisciplinární přístup, třebaže těžiště práce tvoří vojensko-politická analýza mocenských kapacit Ruska a jejich dopadů pro mezinárodní dění. Tomu bylo nutno přizpůsobit i hlavní parametry výzkumu.

Z metodologického hlediska je práce pojata jako případová studie ruské politiky v oblasti reformy armády v období mezi dvěma uvedenými válkami. Základní výzkumný rámec pokládám za nosný, přestože je nutno mít neustále na zřeteli, že jde stále o téma čerstvé, procesy, které autor zkoumá, se nadále vyvíjejí a proměňují a mají tendenci ke gradaci, a tedy nejsou uzavřeny, a že zejména poslední část práce, podávající analýzu operace ruské armády na Krymu, byla spojena s obtížemi danými masivním zahlcením informačního prostoru účelovými desinformacemi, což kladlo zvýšené nároky na sběr a následnou analýzu dat. Přesto kvituji, že ačkoli použitá pramenná základna není masivní, veškeré citované tituly, co jsem schopen posoudit, jsou zvoleny velice vhodně a jsou vrcholně k věci. Osobně asi kladu počátky agresivního přístupu Putinova Ruska vůči zemím postsovětského prostoru a za jeho hranicemi již před rok 2008. Přesto se mi zvolený chronologický rámec práce jeví pro účely takto pojaté analýzy jako opodstatněný, byť činěné závěry mohou mít s ohledem na shora řečené pouze omezenou platnost. V teoretické rovině se autor hlásí k neorealistickému paradigmatu moci států v mezinárodních vztazích. A ačkoli hovořit o striktním teoretickém rámci by bylo asi nadnesené a autor sám se z toho snažil v úvodu práce s poukazem na instrumentální charakter předložené studie šikovně vylhat, vysoce oceňuji, že si dal tu práci a seznámil se s klasickými díly teoretiků neorealisticke školy. Práci to nepochybně pomohlo, a to jak co do způsobu uchopení látky, tak i co do bližšího tematického zaměření a samotné strukturace

textu. Práce jako celek působí velice kompaktním dojmem.

Co se týče presentace materiálu, převládá problémově chronologický postup. Práce sleduje průběh armádní reformy v Ruské federaci ve třech hlavních identifikovaných oblastech (strategická doktrína, kvantitativní parametry, kvalitativní změny); výklad završuje neskutečně suchý, bezskrupulózní, místy až chladně cynický rozbor vojenského záboru ukrajinského Krymu, na němž dokumentuje dílčí výsledky sledované reformy. Prohřešky proti stylu by se v práci našly, nepovažuji je však za nijak fatální; vyjadřování je srozumitelné a na pečlivou jazykovou redakci určitě bude čas, pokud se autor odhodlá s textem dál pracovat. Práce je i celkem čtivá, nakolik to jen dané téma umožňuje, třebaže zejména první část, podávající výtah z hlavních koncepčních a doktrinárních dokumentů, by po mém soudu ještě snesla proškrtat, tím spíš že mám sklon věřit, že i tyto dokumenty mohou být ve skutečnosti součástí ruské maskirovky. Neodpustím si nicméně poznámku ohledně nezvládnuté české vojenské terminologie. Když už si autor dal záležet a věnoval stovky hodin sepsání gramotného textu o téměř sto stranách na takto závažné téma, očekával bych, že si stihne vyhradit i jedno odpoledne na návštěvu některého ze specializovaných pracovišť či knihoven (po zrušení Agentury vojenských informací a služeb doporučuji nejlépe knihovnu Vojenského historického ústavu v Praze) a užívané pojmosloví zkonsultuje se slovníkovými příručkami (už jen díky členství v NATO je česká vojenská terminologie plně standardizována). Práci ve stávající podobě tak hyzdí novotvary – namátkou – jako vzdušně-výsadkové vojsko (výsadkové vojsko, str. 46), varovné systémy o jaderném napadení (systém včasné výstrahy, str. 58), radioelektrický systém (radioelektronický systém/radioelektronika, str. 60); o Černomořském loďstvu soustavně hovoří jako o flotile, aj. Zbytečně to kazí dojem z jinak velice povedené práce.

Jak už řečeno, celkový dojem z přečteného je i přes dílčí výhrady jednoznačně pozitivní. Práce Jana Buchara podle mého přesvědčení vyhovuje požadavkům kladeným na závěrečné diplomové práce tohoto druhu i tomu, co je na našem institutu dobrým zvykem. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji pro ni *výborné* hodnocení (1).

V Praze, 16. června 2015,

Jan Šír